

דברי סיכום לפרק "תוליד"

מבחינה הלכתית עדיין אין פרק זה סיכום גמור של הבעיות שנדונו בו. וכל אחת מהן עוד שבה ונדונה בהמשכה של המסכת. מתוך הדיון במלאכת בניית האוהל בשבת, מתברר כסופו של דבר, שיש להבחין בין עשיית אוהל או כל מבנה קבוע אחר שיש בה משום מלאכת בנייה בשבת, לבין עשיית אוהל ארעי שאינה אסורה מדין תורה. אולם חכמים גורו כמה גזרות בעשיית אוהל עראי ונוצרו חלוקות רבות בדבר האסור והמותר בעשיית אוהל ארעי. ונראה כי אין כללים מוחלטים בדבר שאפשר יהא לסמוך עליהם, וכי בכל מקרה ומקרה יש לדון לגופו בלי לדמות דבר לדבר. אף הבעיה של הכנת והכשרת דברי מאכל בשבת לא הגיעה לכלל סכום שלם וגמור. מן האמור בפרק מסתמן הכלל כי דבר הראוי כבר לאכילה כמות שהוא — מותר להוסיף ולטפל בו, אם מדובר בהכנתו לצורך מאכל אדם, ומכל מקום יש להזהר שלא תעשה כאן מלאכה גמורה. ואילו ככל הנוגע למאכלי בהמה לא נתבררו כאן הדברים, והנושא מגיע לידי סיכומו רק בפרק האחרון של המסכת.